

حسین بشیری

رئیس‌محرر حقوق و رسانه

همدان؛ قربانی «ترک فعل مستمر»

درست است که این روزها شهرکرد و همدان هر دو با معضل قطعی آب شهری مواجه هستند اما درواقع یکی را می‌توان در دسته حوادث غیرقابل پیش‌بینی و دیگری را در دسته وقایع محتمل‌الوقوع و قابل پیش‌بینی قرار داد. یک شهر با بیش از نیم‌میلیون جمعیت مدتی است با قطعی گسترده آب مواجه شده و از قضا این شهر که در دامنه الوند قرار گرفته روزگاری به جهت آب فراوان موجود در آن منطقه بسیار مشهور بود اما اینکه چه شده که این شهر و مردمان این دیار با چنین معضلی مواجه شده‌اند، دلایل مستقیم و غیرمستقیم متعددی دارد.

وقتی که سد که منبع اصلی تهیه آب شرب یک شهر با این جمعیت بوده، به‌طور واضح خشک می‌شود و ساکنان این منطقه را با معضلات متعددی مواجه می‌کند و به مدت چندین روز آنان را از نعمت بهره‌مندی از آب سالم و کافی محروم می‌کند، نباید تصور کرد این موضوع به‌طور دفعه‌ت واحدیا پیش آمده و امری بوده که به شکل غیرمترقبه واقع شده است.

اگر درباره معضل کم‌آبی در این منطقه بررسی به عمل آید کاملا عیان می‌شود که این مشکل از مدت‌ها پیش از سوی کارشناسان به‌صورت هشدارگونه‌ای بیان شده و بارها تذکر داده شده که با این روند برداشت آب از این سد و کاهش ورودی به آن ممکن است روزگاری برسد که این سرمایه مهم آبی منطقه غرب کشور کاملا خشک شده و از حیز انتفاع خارج شود.

درمورد اینکه معضل کم‌آبی یا بی‌آبی ممکن است چه مشکلاتی را پدیدار کند، می‌توان سطرها نوشت اما درواقع هیچ مرقومه‌ای قادر به توصیف کامل و واقعی لحظه‌ای از اوضاع و احوال افراد درگیر با این مشکل نیست و نمی‌تواند حق مطلب را بیان کند. این را که قطعی آب شرب به مدت طولانی در روزهای متعدد چه تأثیری بر سبک زندگی افراد می‌گذارد، نمی‌توان به‌طور کامل توصیف کرد اما آنچه در این میان مهم است و جدا از موضوع رفع مشکل و آب‌رسانی سریع به این شهروندان قرار دارد، بحث پیگرد قضائی عاملان این معضل است و مباشر یا معاون یا مسبب حادث‌شدن چنین بلایی بر سر مردمان یک شهر باید به

حضور افکار عمومی معرفی شود.

شاید تصور شود که بی‌آبی یک معضل موقتی و گذرا ست و اهمیت خیلی بالایی ندارد اما در واقعیت ماجرا به‌گونه‌ای دیگر است و همین مشکل بی‌آبی می‌تواند حقوق افراد یک جامعه را زایل کرده یا بر آن خششه وارد کند و حداقل اثر می‌تواند این باشد که «عایت کرامت انسانی افراد جامعه» به‌عنوان یک اصل مهم عرفی و فقهی و قانونی مورد بی‌توجهی قرار می‌گیرد. اگر روزی قرار باشد درباره «ترک فعل» سخنی بیان شود، شاید بهتر باشد که ماجرای خشک‌شدن یک سد عظیم و حیاتی به نام سد اکباتان را به‌عنوان مصداق عینی و بارزی برای آن معرفی کرد و تشریح کرد که «ترک فعل مستمر» از سوی مدیران متعدد چه ضرر و زیان‌های جبران‌ناپذیری به بار آورد.

اینکه باید هرچه‌سریع‌تر این مشکل رفع شود و البته آن‌گونه که از اخبار فهم می‌شود، با توجه به اتمام خط انتقال آب از سد تالوار به این شهر ممکن است این مهم همین روزها واقع شود، امری بدیهی و حتمی است اما در کنار آن آنچه بهتر

در همدان چه می‌گذرد و چطور این شهر با بحران آب مواجه شد

تشنه‌سازان همدان

● عین‌عباس رحمان رضوی / استپنا

و هزینه‌بر بود، در مسیر تولید برق هم استفاده می‌شود و این برق وارد شبکه برق کشوری می‌شود. به‌این‌ترتیب از آب همدان برقی تولید می‌شود و در شهرهایی مورد استفاده قرار می‌گیرد که شاید اصلا مشکلات همدان برای تأمین آب را نداشته‌اند. موضوع این است که ماجرای بحران آب همدان یک‌روزه پدید نیامده. سال‌هاست که به منابع آب زیرزمینی دست‌درازی کردیم. در این سال‌ها گزارش‌های فراوانی از فرونشست در همدان منتشر شده. دو دشت بزرگ و سرسبز قامنین و کبودرآهنگ خشک شده. منظوم این است که در این سال‌ها شواهد بزرگی درباره وضعیت فعلی همدان وجود داشته؛ ولی از سوی مسئولان ترک فعل صورت گرفته است. ازاین‌رو ما در این نامه به دادستان همدان خواستار رسیدگی به این مسئله شده‌ایم.

از رئیس کانون وکلای دادگستری همدان درباره نامه به دادستان پرسیدیم و اینکه چه نکاتی در آن قید شده. او در پاسخ گفت: ما در این نامه به چهار موضوع اشاره کردیم. نخست اینکه با شناختی که از دادستان همدان داشتیم، این اقدام را انجام دادیم؛ چراکه چهره قانون‌مندی است و به روح قانون احترام می‌گذارد. دیگر اینکه در این نامه از دادستان خواستیم تا راه‌حل مسئله آب همدان را هم به دقت بررسی کنند. حسب اطلاعاتی که در شهر می‌گردد، قرار است از آب سد تالوار بیجار برای حل مشکل همدان استفاده شود. طبق مقالات علمی و تحقیقاتی که ما در بیوست نامه‌مان قرار دادیم، میزان آرسنیک آب این سد بالاست. درباره عدد آن اظهارنظرهای مختلفی وجود دارد. آرسنیک همچنین قابلیت جذب از طریق پوست را هم دارد؛ یعنی ممکن است در پاسخ بگویند برای استفاده از این آب از تصفیه‌کننده‌های خانگی استفاده کنید؛ ولی به هر روی در هنگام شست‌وشو و تماس با آب هم کاملا خطرناک خواهد بود. ما در این نامه از دادستان خواستیم تا این موضوع را به کمک آزمایشگاه‌ها و متخصصان معتمدشان بررسی کنند؛ اما بخش مهم‌تر ماجرا این است که از دادستان خواستیم تا به‌عنوان مدعی‌العموم مسببان و مقصران این وضعیت را شناسایی و محاکمه کند. همان‌طورکه پیش‌تر هم گفتیم، آنچه در همدان رخ داده، از منظر حقوق «ترک فعل» است. در قانون هم در برخی مواقع ترک فعل مصداق جرم است. به‌هرحال وقتی مسئول یا مسئولانی با ترک فعل‌شان شهر بزرگی مانند همدان را درگیر حاشیه و وضعیت بحرانی می‌کنند، قطعا قابل رسیدگی است. در پایان نامه هم از دادستان همدان خواستیم که اگر بررسی این ماجرا نیازمند هزینه‌های مالی است و به هر دلیلی کسی یا سازمانی ردیفی برای تأمین آن ندارد، ما قادر به تأمین آن هستیم؛ یعنی این موضوع را هم در راستای وظایف مدنی‌مان به‌عنوان یک نهاد مدنی می‌دانیم و همان‌طورکه در مواقع دیگر حسب وظیفه‌مان کنار مردم بودیم، اینجا هم چنین است.

مشکلاتی وجود خواهد داشت؛ چراکه آب که از پایین به بالا نمی‌رود؛ یعنی اگر در این شهر نزولات آسمانی و بارش‌هایی هم داشته باشیم، بیشتر آن به دره‌ها سرازیر می‌شود؛ یعنی در شهر همدان با وجود بارندگی‌ها همیشه آب در دره‌ها و سرازیری‌ها جاری می‌شود. در چنین شرایطی که واضح است مسئله رساندن آب به شهر موضوعی هزینه‌بر و همراه با کار و تلاش بیشتر است، چه اتفاقی افتاده؟ در دهه‌های قبل مسئولان در چنین شهری نیروگاه برق مفتوح را تأسیس کرده‌اند؛ یعنی در شهری که رساندن آب شرب به شهر موضوعی گران

است. نگاه من به این کم‌کاری فارغ از جناح‌بندی‌های سیاسی و خطوط معمول اصلاح‌طلبی، اصولگرایی، بازی‌های این جناح و آن جناح است. همه مسئولان ما در ادوار مختلف در این حوزه دچار یک نوع کم‌کاری شده بودند. نمی‌توانم بگویم که این کم‌کاری عمدی یا سهوی بوده ولی هر چه هست، در طول این سال‌ها همه آنها دچار یک ترک فعل و قصور شده‌اند.

غلامی جلال در ادامه گفت: ساختار شهر همدان به گونه‌ای است که در کوهستان و منطقه‌ای مرتفع واقع شده است. وقتی شهری در ارتفاع واقع شده، طبیعتا برای رساندن آب به آن

هر شهروند در قبال شهر خودش چنین وظیفه‌ای را احساس می‌کند. ازاین‌رو در ماجرای بحران آب شرب همدان هم ما این احساس وظیفه را کردیم و به دادستان محترم نامه‌ای را نوشتیم و در آن موضوعاتی را تذکر دادیم که در ادامه به آن اشاره می‌کنم.

رئیس کانون وکلای دادگستری همدان درباره ریشه‌های رخ‌دادن این شرایط برای همدان هم توضیح داد: به نظر بنده به‌عنوان یک وکیل و یک شهروند همدانی در سال‌های اخیر کم‌کاری‌های گسترده‌ای در زمینه آب شرب همدان رخ داده

سامان موحدی‌راد: یک ماه پس از باران‌های سیل‌آسای تابستانی دو شهر بزرگ ایران درگیر مشکلات تأمین آب شدند. ابتدا شهرکرد مرکز استان چهارمحال‌وبختری بود که در تأمین آب با مشکل مواجه شد. بعد از حل مشکل شهرکرد نوبت به همدان رسید. اگرچه دلایل رخ‌دادن این دو حادثه یکسان نبود؛ اما به‌روری در سال ۱۴۰۱ دو مرکز استان ایران بیش از یک هفته آب نداشتند و آب‌رسانی به آنها با تاخیر انجام می‌شد. در همدان همچنان معضل پایرجاست و آب در شهر جیره‌بندی است. دولت درحال وعده‌دادن برای حل پروژه آب‌رسانی است و مدام از ابرپروژه حرف می‌زند و آب سد تالوار بیجار یک گزینه برای رسیدن به همدان است؛ اما آنچه همدان را به این نقطه رسانده، نه رویدادی یکباره بلکه فاجعه‌ای است که طی دهه‌ها در این شهر رقم خورده است. همدان یکی از کانون‌های فرونشست در ایران است و سال‌هاست که درباره آن هشدار داده می‌شود. دو دشت بزرگ در این استان به دلیل برداشت‌های غیراصولی آب خشک شده و مشکلات و معضلات دیگری که بحران‌های آبی در این شهر را تشدید کرد. بااین حال و در پناه نادیده‌گرفتن این بحران‌ها به جایی رسیدیم که در تابستان ۱۴۰۱ بیش از دو هفته است که دسترسی مردم همدان به آب با موانع جدی مواجه شده و آنها چند روز کاملا بدون آب را پشت‌سر گذاشتند. این مسئله بهانه‌ای شد تا رئیس کانون وکلای دادگستری همدان در نامه‌ای به دادستان همدان خواستار مجازات عوامل این ماجرا شود. به بهانه نگارش این نامه با مهدی غلامی جلال، رئیس کانون وکلای دادگستری همدان، گفت‌وگویی کردیم تا ابعاد حقوقی رسیدگی به این وضعیت را بررسی کنیم. در ابتدای این گفت‌وگو از رئیس کانون وکلای دادگستری همدان درباره دلایل نگارش این نامه پرسیدیم. غلامی جلال در پاسخ به سؤال «شرق» گفت: به نظر من کانون وکلای دادگستری به‌عنوان یک نهاد مدنی مستقل یک‌سری وظایف صنفی دارد و هم‌زمان برخی وظایف اجتماعی هم برعهده آن است. ازاین‌رو اگر در جایی ما احساس کنیم که کسی در وظایفش کوتاهی کرده، این کوتاهی منجر به آسیب به عموم شهروندان شده و وظیفه خودمان می‌دانیم برای بهبود وضعیت تلاش کنیم. بی‌تفاوتی در این مسیر خلاف قسمی است که وکلا یاد کرده‌اند. به‌روری ما به‌عنوان یک نهاد مدنی مستقل دغدغه مردم را هم داریم. همان‌طورکه

● جدول ۴×۴ • طرح: بیژن کورانی

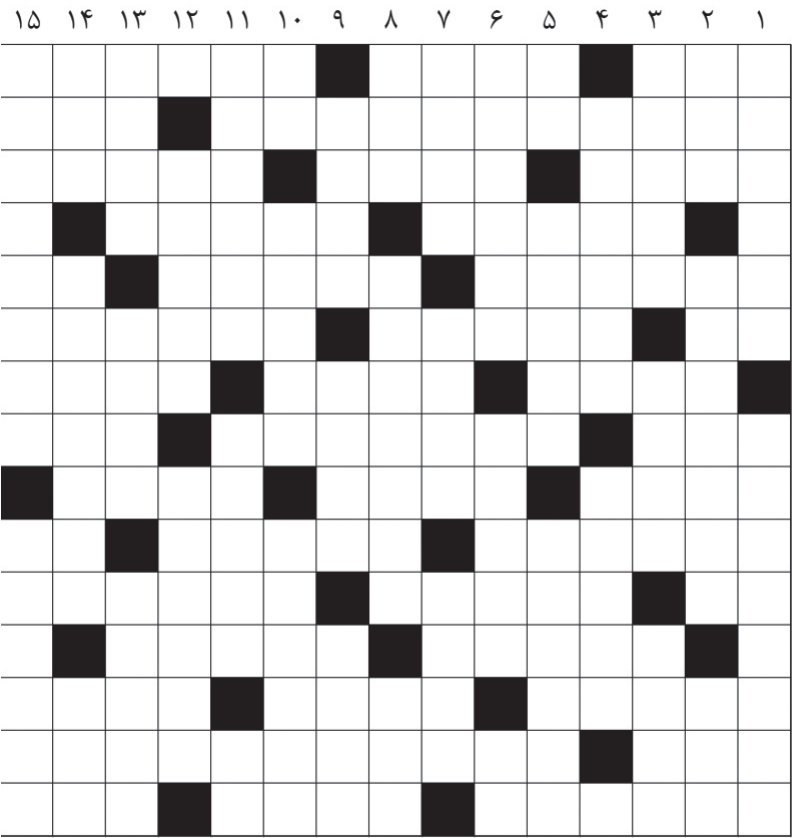
افقی:

۱- بدون خطر- علم شمارش- سوره هشتادوچهارم قرآن ۲- ویژگی سندی که به محض درخواست بستانکار باید پرداخت شود- شبانگاه ۳- دیگ گرمابه‌های قدیم-ازمقاطع مخروطی-واحد اندازه‌گیری شدت زمین‌لرزه ۴- طراح و سازنده بنا- تغییردادن جریان هوا ۵- انبارکردن کالاهای اساسی- به‌هنجار- قابلیت ارتجاعی دارد ۶- چهره- نویسنده و فیلم‌ساز شهید دفاع مقدس- رمان تاریخی شلوخف ۷- کلاه پادشاهی- دریاچهای بزرگ در شرق دریای خزر- سال ۳۵۴روزه ۸- پل در گویش عرب- لوزه سوم انسان- آذر ۹- همسایه چین- سازوبرگ زین اسب- ژانری سینمایی ۱۰- هنرپیشه- حيله‌گر- بوی زطوبت ۱۱- خدای دروغین- دریاچهای در آفریقای جنوبی- تینیا ۱۲- معروف‌ترین ساز بدالی جهان- پاک‌کردن ۱۳- ممزوج- سودمند- روده‌ها ۱۴- خوشی- رساله‌ای منظوم در حکمت و اخلاق از ناصرخسرو ۱۵- دوره‌ای از زندگی زنان- سازی زهی- سرگرمی

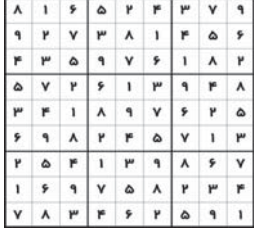
عمودی:

۱- عذرخواهی- عنوانی احترام‌آمیز برای خطاب ۲- خودپسندی- دارای ذهن پریشان و فاقد تمرکز- طعام ۳- پشیمانی- رودی در عراق- مخده ۴- بازتاب- نوعی زغال‌سنگ ۵- پاسخ به جدول- پشت‌سر- ورید ۶- خرید و فروش اشیای دست‌دوم- آلبومی ماندگار با آواز محمدرضا شجریان- جانشین او ۷- پاکیزه‌تر- شهری در فرانسه- براده فلزات ۸- آن‌سوی سقف- آخرین مرحله سلوک در نزد بودا- مادر آذربایجانی ۹- واحد اندازه‌گیری حجم

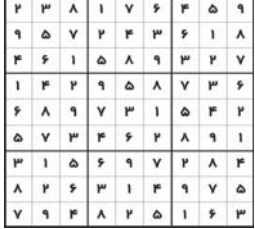
مایعات- اشاره- فال‌گرفتن ۱۰- از مظهرات- احساسات، رفتار و شرایط دیگران را درک‌کردن- جدیت در رای و نظر ۱۱- از جنگ‌های معروف امام علی(ع)- بی‌رنگ‌کردن مو با مواد شیمیایی- ضمیر انگلیسی ۱۲- منطقه

خوش‌آب‌هوای تابستانی- اسب ماده ۱۳- نام سابق شهرضا- خاکستر- طبیعی ومعمولی ۱۴- از افعال ربطی- از رشته‌های ورزش اتومبیل‌رانی- خواهر پدر ۱۵- آشفته و نابسامان- ایالتی در آمریکا

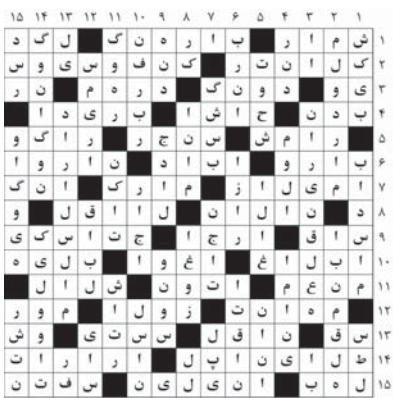

● حل سودوکو سخت

● حل سودوکو ۳×۱

● حل جدول ۴×۵

● سودوکو سخت ۳×۲

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود. ۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

● سودوکو ساده ۳×۲

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است وامروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۹				۴				۸	۲
۴			۶			۸			۵
۳			۹						
۶	۳		۱	۴					
				۵					
۱	۳		۹	۲					
				۵					۴
				۴		۸		۷	
				۷				۴	۵
۳									

			۶	۵	۹				
۴		۵		۹	۳				۸
				۹		۵			
۷	۹								
	۳			۱					۶
									۱
۵	۴								
			۷		۶				
									۴
۶		۲	۵			۸			
		۸	۴	۶					